

Yazacaklarımın kanıtı bulunmuyor. Tarihte “şöyle olsaydı, böyle olurdu” gibi bir belirleme yapmak mümkün değildir. Yine de hayal kurmak yasak değil, hayal olduğu bilinerek pekala kurulabilir.

Lenin yaralı olarak kurtulduğu suikastin ardından fazla yaşamadı. 10-15 yıl daha yaşasaydı, reel sosyalizmin sorunları daha az olurdu diye düşünüyorum. Lenin teorinin esiri olmayan bir insandı, kendi teorisine bile karşı çıkabiliyordu.

Sovyet devriminin kitabı **Nisan Tezleri**'dir. Lenin burada yarı feodal bir ülke olan zamanın Rusya'sında “bütün iktidar Sovyetlere” diyerek burjuvazinin devrilmesi çağrısı yapar.

Zizek'in şimdi adını hatırlamadığım bir yazısında “Lenin iktidarın ele geçirilebileceğini gördü ve buna cesaret etti” belirlemesi vardır ve doğrudur. İktidar alınabilirdi ve teorik engele takılmamak gerekirdi. Lenin Bolşeviklere karşı bile **Nisan Tezleri**'ni savunmak zorunda kalır. On yıl önce yazdığı

İki Taktik kitabının döneminin geçtiğini, hayatın başka türlü aktığını belirtir. Başlangıçta Bolşevikler bile Lenin'in ne savunduğunu anlayamazlar. Yarı feodal bir ülkede sosyalist devrim!

Zamanın en büyük marksist partisi olan Almanya SPD'si Lenin'i marksist olarak görmez ve iktidarın alınmasına da karşı çıkar. Derler ki: proletarya diktatörlüğü çoğunluğun azınlık üzerindeki diktatörlüğüdür. Rusya'da ise proletarya çok azdır.

Burjuvaziyi devirip, sosyalist devrim yapıp proletarya diktatörlüğü kuruyorsunuz ama proletarya nerede? Petograd, Moskova ve Bakü dışında sanayi işçisi bulunmuyor. Yarı feodal bir ülkede ya da ayrılmamış köylülüğün bulunduğu bir ülkede yoksul köylülük ve tarım proletaryası da çok azdır.

Geçmişin geleceğine ilişkin bir tahmin

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Salı, 18 Şubat 2020 23:48 - Son Güncelleme Salı, 18 Şubat 2020 23:53

Proletarya diktatörlüğünün öznesi oldukça zayıftır.

Buradan şu sonucu çıkarmak zor olmasa gerek: Ekim devriminden sonra kurulan proletarya diktatörlüğü değildir, işçilerle küçük üreticiliğin diktatörlüğüdür. SSCB’de proletarya 1930’lu yılların sonlarında yoğun sanayileşmenin ardından görünür bir güç durumuna gelmiştir.

Aynı durum başka ülkelerde de tekrarlanacaktır. Bulgaristan’da komünistlerin iktidara geldiği 1944’te proleter sayısı 9000 kişi kadardır. Teorik olarak proletarya diktatörlüğü kurulur ama öznesi çok zayıftır. Ya da kurulan proletarya diktatörlüğü değil küçük üreticilikle birlikte diktatörlüktür.

Bulgaristan 1944’te zaten küçük üreticilik ülkesidir.

Almanca Sosyalist Yaşam Tarzı kitabını okuyorum ama hızlı ilerlemiyor, önemli bir kitap. Bulgaristan’da kolektifleştirme kooperatifçilikle başlıyor ve SSCB’dekinin aksine ikna yöntemi ön planda oluyor. Önemli bir durum ve daha önce bilmiyordum. Bulgaristan’da proletarya devrim sonrasındaki SSCB’den daha da güçsüz ama bu ülkede devrimden sonra –teorinin gereği olarak- proletarya diktatörlüğü kuruluyor.

Olacak şey mi bu?

Lenin daha uzun yaşayabilseydi marksist sosyalizm teorisinde önemli değişiklikler yapardı. Belirttiğim gibi bu sadece tahmindir ve temelini de Lenin’in somut koşulların gereklerine göre teoriyi değiştirebilmesinden, teorinin esiri olmamasından alır.

O dönemde bu çok zordu tabii. Devrimi yapan sosyalist kuşak Batı Avrupa’da devrim beklentisiyle sosyalize olmuştu. Lenin de yapıtlarında -1919’daki **Devlet ve Devrim**’de bile- Batı Avrupa devrimini beklemektedir.

Geçmişin geleceğine ilişkin bir tahmin

Engin Erkiner tarafından yazıldı

Salı, 18 Şubat 2020 23:48 - Son Güncelleme Salı, 18 Şubat 2020 23:53

Almanya'da devrim yenilir. Bu devrim başarılı olsaydı Fransa ve İngiltere'ye de yayılır mıydı, kesin değildir. Almanya savaşta yenilen, diğerleri kazanan ülkelerdir. Savaşın ardından sadece Almanya'da –Macaristan'da da- ayaklanma olur, diğerlerinden ses çıkmaz.

Geniş bir ülke olan SSCB'de tek bölgede sosyalizm gündeme gelir. Lenin bunun teorisini de yapar: sosyalizmin temelini oluşturacak gelişmiş toplum aşamasına ulaşmak için kapitalizmden geçmenin şart olmadığını, sosyalist yoldan bu aşamaya daha hızlı ulaşılabilceğini savunur.

Bambaşka bir düşünceyle sosyalize olmuş insanların bu görüşe uymaları zordur. Herkes Lenin gibi gerçekleşmesi beklenen ama olmayanı bırakıp teoriyi yenilemeye giremez.

Avrupa devrimi olmayacak, burası açık; o zaman ne yapacağız? Ya iktidardan vazgeçeceğiz ya da devam edeceğiz. İkincisini tercih ettiler.

Mesele şudur: komünistler yaptıklarını teoriye yansıtmadılar, bu konuda çok yetersiz kaldılar. Yaptıklarının marksist sosyalizm teorisiyle ilgisi azdır. Dünya devrimi değil tek bölgede sosyalizm, devletin ortadan kalkması değil tersine güçlendirilmesi (böyle yapmasalardı 1940'lı yıllarda Naziler SSCB'yi bitirirdi), proletaryanın az olduğu ülkede proletarya diktatörlüğü, güçlü bir kapitalist sistemle ya da rakiple birlikte yaşamak zorunda olmak...

Lenin yaşasaydı, tahminim, kademeli olarak marksist sosyalizm teorisinde değişiklik yapardı. Hayata geçenin bu teoriden farklı olduğunu mutlaka görürdü ve teorik otoritesiyle de –Stalin'de teorik otorite zayıftır- bu değişikliği yapabilirdi.

Bunun kanıtı yok tabii ama olabilirdi diye tahmin ediyorum.